

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 22.VI.2005
B(2005)1782 végleges

**Tárgy: Állami támogatás N 92/2005 – Magyarország
A magyar széniparra vonatkozó szerkezetátalakítási terv 2004–
2010**

Tisztelt Miniszter Úr!

1. Eljárás

1. A 2005. február 25-én kelt, a Bizottságnál 2005. március 3-án iktatott levelében Magyarország a szénipar részére nyújtott állami támogatásról szóló 1407/2002/EK tanácsi rendelet¹ (a továbbiakban: szénrendelet) 9. cikkének (4) bekezdésével összhangban szerkezetátalakítási tervet jelentett be a Bizottságnál a feketekőszén-bányászati ágazat tekintetében a 2004-től 2010-ig tartó időszakra.
2. A Bizottság 2005. március 11-i levelében kiegészítő információkat kért Magyarországtól. A 2005. április 8-i e-mailben Magyarország a Bizottságnak történő válaszadásra nyitva álló határidő meghosszabbítását kérte 2005. április 14-ről 2005. április 28-ra. Egy ugyanazon a napon kelt e-maillal a Bizottság meghosszabbította a határidőt 2005. április 28-ig. A 2005. április 28-i, a Bizottságnál ugyanezen a napon iktatott levelében Magyarország benyújtotta a kiegészítő információkat.
3. A szerkezetátalakítási terv a szénrendelet hatálya alá tartozik. A Bizottságnak a szénrendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében határozatot kell hoznia a szerkezetátalakítási tervről, hogy megállapítsa, hogy az megfelel-e a 4., az 5., a 6., a 7. és a 8. cikkben előírt feltételeknek és kritériumoknak, valamint a szénrendelet célkitűzéseinek, és — általánosabban — döntenie kell arról, hogy a javasolt támogatás összeegyeztethető-e a közös piac megfelelő működésével.

¹ HL L 205., 2002.8.2., 1. o.

Őexcellenciája Ferenc SOMOGYI úr
Külügyminiszter
Bemrkbart 47
1027 BUDAPEST
Hungary

2. A 2004–2010-ig tartó időszakra vonatkozó szerkezetátalakítási terv leírása

2.1. A 2004–2010-ig tartó időszakra vonatkozó szerkezetátalakítási terv

2.1.1 A 2004-ig fennálló helyzet

4. A magyar szénbányászat szerkezetátalakítási folyamata 1991-ben kezdődött. A viszonylag jó gazdasági kilátásokkal rendelkező bányákat azok az erőművek vásárolták meg, amelyeknek a bányák termelésüket eladták. Ez az erőműveket és bányákat kombináló szervezetek megalakulásához vezetett. A többi bányát, amely nem hozott hasznot, és amelyre az energiaellátás biztonsága érdekében nem volt szükség, bezárták. A bezárási folyamat jelentős állami finanszírozást igényelt.
5. 2004 végén lejárt az úgynevezett „környezetvédelmi moratórium”. Ez korábban lehetővé tette az erőművek számára, hogy a hatályos nemzeti és európai szabályok által megengedettnél szennyezőbb anyagokat bocsássanak ki. A széntüzelésű erőművek ezután arra kényszerültek, hogy új gáztisztítókat szereljenek be, vagy más tüzelőanyagra álljanak át. Az erőművek többsége tüzelőanyagát gázzal, biomasszával vagy jobb minőségű import szénrel váltotta fel. Az ezekhez az erőművekhez kapcsolódó bányákat bezárták.
6. Csak két erőmű, a Mátrai Erőmű Rt. és a Vértesi Erőmű Rt. választotta azt a megoldást, hogy továbbra is hazai szenet használnak tüzelőanyag-forrásként. Gáztisztítókat szereltek be, amelyek lehetővé tették, hogy megfeleljenek az európai és nemzeti jogszabályokba foglalt, szennyezéssel kapcsolatos célkitűzéseknek. E két erőmű Magyarország villamosenergia-termeléséből megközelítőleg 20 %-kal részesedik.

2.1.2 A szerkezetátalakítási terv általános kerete

7. 2004-ben Magyarország 11,2 millió tonna feketekőszenet termelt. A termelés 88,5 %-át a Mátrai Erőmű Rt. és a Vértesi Erőmű Rt. adta. A termelés 5,7 %-a a Bakonyi Erőmű Rt.-ből és a Pannon Power Rt.-ből származott, de ez a két bánya 2004 végén bezárt. A szén további 2,2 %-a származott az AES Borsodi Energetikai Kft. bányából, amelyet szintén készülnek bezárni. A termelés fennmaradó 3,6 %-a hat kisebb külfejtéses bányából ered, amelyek folyamatosan csökkentik termelésüket, és várhatóan előbb vagy utóbb bezárnak. Egyetlen bánya vagy külszíni fejtés sem fog pénzügyi támogatást kapni a magyar kormánytól, Márkushegy kivételével.
8. A Mátrai Erőmű Rt. tulajdonában áll egy külfejtéses bánya, amely hosszú távon képes lesz közpénzből nyújtott támogatás nélkül is üzemelni. E bánya-erőmű egység éves energiatermelése megközelítőleg 60–65 PJ (16,7-18 TWh).
9. A Vértesi Erőmű Rt. tulajdonában áll az Oroszlányi Erőmű és a márkushegyi bánya. Az erőművet 2004 végén korszerűsítették, hogy megfeleljen az európai és a nemzeti jogszabályok új, szigorú kibocsátási követelményeinek. Az erőműben olyan kazánok működnek, amelyeket kimondottan a bányában kitermelt gyenge minőségű szénhez igazítottak, amely szénre a magas víz- és salaktartalom a jellemző. Az erőmű éves energiatermelése megközelítőleg 14,5 PJ (4 TWh).

10. A szénbánya termelési költségei nem versenyképesek. Támogatás nélkül az erőműnek a szén költségének fedezése érdekében olyan villamosenergia-árat kellene kivetnie a fogyasztókra, amely nem lenne versenyképes az Európai Unióban a villamosenergia közös piacán kiszabott árakkal. Magyarország ezért kíván állami támogatást nyújtani a bányászati társaságnak.
11. A márkushegyi bánya az utolsó magyar mélyműveléses szénbánya, mivel az összes többi bányát, amely szénrel látta el a magyar erőműveket, bezárták. A márkushegyi bányát azért választották, mert az rendelkezik a legjobb gazdasági kilátásokkal.

2.1.3 Jogalap

12. A Kormány 2002. március 26-i 1028/2002. (III. 26.) Korm. határozata, és a 2002. december 29-i 56/2002. (XII. 29.) GKM rendelet

2.1.4 A terv tartama

13. A szerkezetátalakítási terv a 2004-től 2014-ig tartó időszak tekintetében tartalmaz részletes intézkedéseket. A 2005. március 11-i levelében a Bizottság tájékoztatta a magyar hatóságokat, hogy a szénrendelet 2010. december 31-én hatályát veszti, így a Bizottság ezen időpontot követően nem foglalhat állást a támogatásról. Magyarország 2005. április 28-i levelében tudomásul vette ezt a tényt, és a szerkezetátalakítási terv 2010-ig történő jóváhagyását kérte. Ugyanakkor Magyarország bejelentette, hogy a szénrendelet 11. cikkének (1) bekezdésében előírt bizottsági jelentéssel kapcsolatos vita keretében javasolni fogja a szénrendelet időbeli hatályának meghosszabbítását.

2.1.5 A termelési egység leírása

14. A márkushegyi bánya és az Oroszlányi Erőmű egy bánya–erőmű kombinált egységet alkotott az elmúlt negyven évben. Az erőmű kazánjait kimondottan úgy alakították ki, hogy megfeleljenek a bányában kitermelt gyenge minőségű, magas salak- és víztartalmú, alacsony fűtőértékű szénnek. Így a bánya és az erőmű egy egymástól kölcsönösen függő termelési egységet alkot.
15. 2004-ben az erőművet egy füstgáz-kéntelenítő gáztisztító beépítésével fejlesztették tovább, amely lehetővé teszi, hogy az erőmű betartsa az új, szigorú európai és nemzeti emissziós plafonértékeket. A magyar kormány által nyújtott tájékoztatásnak megfelelően, a korszerűsített erőmű várható élettartama 2014-ig tart. Így az erőmű és a szénbánya bezárását 2014-re tervezik, annak ellenére, hogy az erőmű elméleti élettartama 2020-ig tart a Vértesi Erőmű Rt. honlapja szerint.
16. A márkushegyi bányában termelt szén az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottsága által a szén tekintetében megállapított nemzetközi kodifikációs rendszer értelmében kiváló minőségű és közepes minőségű B. csoportba sorolt szén. Az elemzést akkreditált laboratóriumban száraz, salakmentes mintán folytatták le, tűzhőmérséklet mellett.

2.1.7 Azon bányászati társaságok leírása, amelyek a támogatás kedvezményezettjei

17. A támogatás kedvezményezettje a Vértesi Erőmű Rt. A társaságot 1992-ben alapították, amikor a magyar kormány megindította az állami tulajdonú magyar erőművek privatizációját. Jelenleg a társaság részvényeinek többsége a Magyar Villamosművek (a továbbiakban: MVM) tulajdonában van, amely még mindig állami tulajdonú.
18. A Vértesi Erőmű Rt. jelenleg három erőművet és két szénbányát üzemeltet, összesen 5400 fős munkaerővel. Az Oroszlányi Erőmű a 240 MW-os beépített kapacitásával a három erőmű közül messze a legnagyobb. A bányászati erőművet a tervezettek szerint lekapcsolják a hálózatról, amint kimerül az erőművet tüzelőanyaggal ellátó tatabányai külfejtéses szénbánya, a Magyarországon fennmaradó hat kis külfejtéses bánya egyike. A tatabányai erőmű kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő erőmű, amely hőt termel Tatabánya városa számára, és villamosenergiát ad el a hálózatnak.

2.1.8 A villamosenergia és az energiahelyzet Magyarországon

19. 2002-ben Magyarország megközelítőleg 34,1 milliárd KWh villamosenergiát termelt, és 36,0 milliárd KWh-ot fogyasztott, így az ország nettó energiainportőr. A paksi atomerőmű a legnagyobb energiatermelő Magyarországon, 2002-ben Magyarország energiájának közel 40 %-át adta. A paksi és a vértesi széntüzelésű erőművet az MVM üzemelteti, amely Magyarország nemzeti nagyfeszültségű hálózatát is üzemelteti. Paks mellett további jelentős energiatermelők még Magyarországon a 836-MW-os széntüzelésű Mátrai Erőmű (RWE 50,96 %, MVM 25,5 %, és EnBW 21,6 %); a 2.000-MW-os olaj/földgáz-tüzelésű Dunamenti erőmű, amelyet a belga székhelyű Tractabel üzemeltet; valamint a 860-MW-os olaj/földgáz-tüzelésű Tisza II Erőmű, amelyet az egyesült államokbeli székhelyű AES üzemeltet. Az E.ON üzemelteti Magyarország első szélerőművét, a 600-kilowattos Emszertet. Magyarország, amely máris nettó villamosenergia-importőr, valószínűleg további ellátási problémával néz majd szembe, minthogy az ország várhatóan 1070 MW beépített kapacitást szüntet meg 2006-ra.
20. Ami a megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelést illeti, a 2001/77/EK irányelv 3,6 %-os célt határoz meg Magyarország számára 2010-re. 2003-ban a megújuló energiaforrásokból származó villamosenergia részesedése 0,9 % volt. 2004-ben Magyarország jelentősen növelni tudta ezt a részesedést 2,1 %-ra, mivel három korábbi széntüzelésű erőmű állt át biomasszára. Magyarország azt tervezi, hogy állami támogatás segítségével növelné ezt a részesedést 3,6 %-ra 2010-re. A biomassza ezen erőfeszítésekben jelentős szerepet játszik majd.
21. Ami Magyarország összes energiafogyasztását illeti, a megújuló energiaforrások az éves energiafogyasztás 3,5 %-ához járultak hozzá. 2010-re Magyarország azt tervezi, hogy energiatermelése 5,5 %-át megújuló források adják. E célkitűzés elérése érdekében 29 milliárd HUF (115 millió EUR) összegű állami támogatást irányoztak elő a megújuló energiaforrások tekintetében.

2.2 A szénipar számára nyújtott pénzügyi támogatás 2004-től 2010-ig

22. 2004–2010-ig Magyarország a szénrendelet 5. cikke (3) bekezdésének megfelelően kíván pénzügyi támogatást nyújtani (folyó termeléshez nyújtott támogatás). A szerkezetátalakítási terv összesen 64,3 milliárd HUF (255 millió EUR) mértékű támogatást irányoz elő a 2004-től 2010-ig tartó időszakokra. Az éves támogatásösszegek degresszívek, a 2004. évi 12 milliárd HUF-ról (47 millió EUR) 2010-re 6,9 milliárd HUF-ra (27,4 millió EUR) csökkennek. A következő táblázat Magyarország részletes pénzügyi előrejelzését mutatja be 2005-ben, HUF-ban:

[...]*

23. A magyar széniparnak nyújtott pénzügyi támogatás fedezni kívánja a márkushegyi bánya termelési költségei és az Oroszlányi Erőműnek eladott szén eladási ára közötti különbséget. Ez az eladási ár, amely egy társaságon belüli ügylet ára, a magyar kormány jóváhagyásához kötött. A kőszénegyenértéknek ez a 2004-ben tonnánként [...] ára 2010-re tonnánként [...] emelkedik. Ez az ár alacsonyabb, mint az erőművekben használt szénnek az Európai Bizottság által évente közzétett átlagára, amely 2004-ben 51,5 EUR volt egy tonna kőszénegyenértékre. A magyar kormány ezt a [...] árbeli különbséget a magyar szénnek a bizottsági jelentés alapját képező, világpiacon árult szénhez viszonyított gyenge minőségével indokolja.

24. A pénzügyi támogatást közvetlen vissza nem térítendő támogatásként fizeti a magyar állam a Vértesi Erőmű Rt.-nek. Az évente fizetendő összegek az 1. táblázatból olvashatók ki.

25. 2004-ben Magyarország azzal a problémával került szembe, hogy a 659/1999/EK tanácsi rendeletnek megfelelően állami támogatást csak a Bizottság általi jóváhagyást követően lehet nyújtani. A Vértesi Erőmű Rt. pénzügyi életképességének biztosítása érdekében a kormány két rendkívüli intézkedést hozott. E két intézkedés többletbevételhez juttatta az Oroszlányi Erőművet, amely bevétel a szén magasabb eladási ára révén átszállt a márkushegyi bányára.

26. Mindenekelőtt arra kényszerítette az Oroszlányi Erőmű III. és IV. blokkjában termelt hőt használó településeket, hogy a hőt rögzített áron vásárolják meg, amely ár magasabb volt a távhő piaci áránál. A településeknek e magasabb árért nem fizettek kompenzációt. Ez az intézkedés 2005. június 30-án jár le. Az 1. táblázat 5 b3. pontjában található az ezen intézkedés révén 2004-ben keletkezett többletbevétel. A 2005. évre vonatkozóan ezt belefoglalták a szénrendelet szerinti támogatásba (5 b1. pont).

27. Másodsorban, az energiaellátás biztonságáért felelős hatóságnak kellett különleges intézkedéseket hoznia 2004-ben, hogy biztosítsa az energiaellátás biztonságát, amikor a paksi atomerőmű II. blokkját hosszabb időre le kellett kapcsolni a hálózatról. Többek között arra kényszerítette az elosztó társaságokat, hogy az Oroszlányi Erőműtől a piaci ár felett vásárolják a villamosenergiát az energiaellátás biztonságának biztosítása érdekében. Ez az intézkedés 2006. február 28-án jár le. Az 1. táblázat 5 b2. pontjában található az ezen intézkedés révén 2004-ben és 2005-ben keletkezett többletbevétel. A

2006. évre vonatkozóan ezt belefoglalták a szénrendelet szerinti támogatásba (5 b1. pont).

28. Magyarország ezt a két intézkedést nem tekinti állami támogatásnak, mivel azok tiszteletben tartják az Európai Bíróság *PreussenElektra* ítéletében előírt kritériumokat. A Bizottság jelenleg az NN 53/2005 “Állami támogatások a magyar szénágazat számára 2004-től 2006-ig” című elkülönített dossziében vizsgálja, hogy ezek az intézkedések állami támogatásnak minősülnek-e vagy sem.

3. A szerkezetátalakítási terv jogi értékelése

3.1 A 87. cikk (1) bekezdésének alkalmazása

29. Annak meghatározása érdekében, hogy a program szerinti intézkedések támogatásnak minősülnek-e, az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében, meg kell határozni, hogy azok előnyben részesítenek-e bizonyos vállalkozásokat, hogy a támogatást egy tagállam állami forrásból nyújtja-e, hogy az adott intézkedés torzítja-e a versenyt, vagy azzal fenyeget, valamint, hogy valószínűleg érinti-e a tagállamok közötti kereskedelmet.
30. A 87. cikkben foglalt első feltétel ahhoz a tényhez kapcsolódik, hogy a cikk az **államok által vagy állami forrásból nyújtott támogatást** célozza meg. A magyar állam közvetlen vissza nem térítendő támogatásait egyértelműen állami forrásból, nevezetesen az állami költségvetésen keresztül nyújtja.
31. A 87. cikk (1) bekezdésében foglalt második feltétel ahhoz a lehetőséghez kapcsolódik, hogy az intézkedés **előnyben részesít bizonyos gazdasági vállalkozásokat**. A támogatás kedvezményezettje gazdasági tevékenységet folytat, nevezetesen szén termel és értékesít. Gazdasági haszonra is szert tesz a támogatás révén, amely támogatás közvetlen támogatás, amely fedezi azokat a folyó kiadásokat, amelyeket a társaságoknak hagyományosan maguknak kell viselniük. Így az egy bizonyos gazdasági vállalkozás előnyben részesítésére vonatkozó feltétel teljesül.
32. Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdésében foglalt harmadik és negyedik feltétel értelmében a támogatás **nem torzíthatja a versenyt vagy fenyegethet azzal, és nem érintheti esetlegesen sem a tagállamok közötti kereskedelmet**. A Vértesi Erőmű Rt. által is termelt gyenge minőségű szénrel ritkán kereskednek a tagállamok között, és így kétségesnek tűnik, hogy a vizsgált támogatási intézkedések torzítják a versenyt, vagy azzal fenyegetnek, vagy érintik, illetve érinthetik a tagállamok közötti kereskedelmet. Mindazonáltal figyelembe kell venni, hogy a támogatás közvetlenül előnyben részesíti az Oroszlányi Erőművet, mivel csökkenti az erőmű tüzelőanyag-költségét. Minthogy a villamosenergia-piac az Európai Unióban a 96/92/EK és 2003/54/EK irányelvek révén megnyílt, a támogatási intézkedések a verseny torzításával fenyegetnek, mivel megerősítik a kedvezményezett társaságok pénzügyi helyzetét és tevékenységének hatókörét e piacon a nem kedvezményezett versenytársaikhoz viszonyítva.
33. Ezen okokból eredően a magyar széniparnak nyújtott támogatási intézkedések, a rögzített díjak révén elért többletbevétel lehetséges kivételével, a Szerződés

87. cikke (1) bekezdésének az alkalmazási körébe tartoznak, és csak akkor tekinthetők a közös piaccal összeegyeztethetőnek, ha megfelelnek a Szerződés és a másodlagos jog által előírt valamely eltérésnek. Mivel az intézkedések a széniparra vonatkoznak, a szénrendelet az alkalmazandó másodlagos jogszabály.

3.2 A szénrendelet alkalmazása

34. A szénrendelet a széniparnak nyújtható állami támogatásokra vonatkozó szabályokat állapítja meg, hogy hozzájáruljon a szénipar szerkezetátalakításához. Ezek a szabályok figyelembe veszik az ágazat szerkezetátalakításának szociális és regionális vonatkozásait, valamint a tartalékokhoz való hozzáférés biztosítása érdekében a hazai széntermelés minimális szintje fenntartásának szükségességét.
35. A szénrendelet a 2. cikk a) pontjában meghatározta a rendelet alkalmazási körébe tartozó szénminőséget.
36. Három támogatástípus tekinthető a közös piac megfelelő működésével összeegyeztethetőnek: a tevékenység csökkentésére nyújtható támogatás (a 4. cikk értelmében), a széntartalékokhoz való hozzáférésre nyújtott támogatás (az 5. cikk értelmében), valamint a rendkívüli költségek fedezésére nyújtott támogatás (a 7. cikk értelmében). A 6. cikk értelmében a szénipar részére a 4. cikkel és az 5. cikk (3) bekezdésével összhangban nyújtott támogatás teljes összegének jelentős csökkenést eredményező, csökkenő tendenciát kell követnie.
37. A tevékenység csökkentésére a 4. cikkben említett módon támogatást nyújtani szándékozó tagállamok a 9. cikk (4) bekezdésével összhangban bezárási tervet nyújtanak be a Bizottsághoz. Az 5. cikk (3) bekezdésében említettek szerint támogatást nyújtani szándékozó tagállamok a 9. cikk (6) bekezdésével összhangban a széntartalékokhoz való hozzáférésre vonatkozó tervet nyújtanak be a Bizottsághoz. A Bizottság értékeli a tervet (terveket), és a tervek fényében megvizsgálja a támogatási intézkedéseket.
38. Az arányosság elvével összhangban a támogatott szén termelését olyan mértékben kell korlátozni, amely feltétlenül szükséges ahhoz, hogy hatékonyan hozzájáruljon az energiaellátás biztonságával kapcsolatos célkitűzéshez.
39. A Bizottság feladatának végrehajtása során biztosítja, hogy a verseny általános feltételei megteremtődnek, fennmaradnak és teljesülnek. Különös tekintettel a villamosenergia-piacra, a széniparnak nyújtott támogatás nem lehet olyan jellegű, hogy az befolyásolja a villamosenergia-termelőket a primer energiaellátás forrásainak megválasztásában. Következésképpen, a szén árában és mennyiségében a szerződő feleknek a világpiacon uralkodó feltételek tükrében szabadon kell megállapodniuk.
40. A szénrendelet háttere a következő. A rendelet alkalmazási körébe tartozó szénminőség tekintetében a közösségi termelés és behozatal közötti versenyben tapasztalható egyensúlyhiány a közösség jelentős részében életképtelenné tette a belföldi termelést, és arra kényszerítette a szénipart, hogy alapvető szerkezetátalakítási intézkedéseket hozzon, amelyek a

tevékenység jelentős csökkentését foglalták magukban. Ezzel egyidejűleg a Közösség egyre inkább függővé vált a primer energiahordozók külső ellátásától. Ahogy azt a Bizottság által 2000. november 29-én elfogadott, az energiaellátás biztonságára vonatkozó európai stratégiáról szóló zöld könyvben megállapították, az energiahordozók földrajzi terület és termékek szerinti változatossága lehetővé teszi az ellátás nagyobb biztonságához szükséges feltételek megteremtését. Ez a stratégia magában foglalja a belföldi primer energiahordozók fejlesztését, különösen a villamosenergia-termelésben felhasznált energiahordozókat. Ezen kívül a világpolitikai helyzet az energiaágazatban egy teljesen új dimenziót kölcsönöz a geopolitikai kockázatok és a biztonsági kockázatok értékelésének, és tágabb értelmezést ad az ellátás biztonsága fogalmának. Amint azt az energiaellátás biztonságára vonatkozó európai stratégiáról szóló zöld könyvben megjelölték, a jelenlegi energiahelyzet alapján tehát szükség van a széntartalékokhoz való hozzáférés biztosítását lehetővé tevő intézkedések megtételére, így biztosítva a közösségi szén potenciális rendelkezésre állását. Az Unió energiabiztonságának megerősítése így indokoltá teszi a széntermelési kapacitás fenntartását állami támogatással. Ennek ellenére, e célkitűzések végrehajtása nem kérdőjelezi meg a szénipar szerkezetátalakítási folyamata folytatásának szükségességét.

3.3 Szerkezetátalakítási terv

41. A hosszú távú szerkezetátalakítási terv a széntartalékokhoz való hozzáférésre vonatkozó tervnek a szénrendelet 9. cikke (6) bekezdésében foglalt elemeit tartalmazza. A Bizottságnak tehát a szénrendelet 10. cikke (1) bekezdésének értelmében határozatot kell hoznia a javasolt tervről. A Bizottságnak az összeegyeztethetőségről való döntés során figyelembe kell vennie a 4., az 5., a 6., a 7. és a 8. cikkben előírt feltételeket és kritériumokat, valamint az e rendelet célkitűzéseinek való megfelelést.
42. A Bizottság úgy véli, hogy Magyarország sikeresen teljesítette széniparának szerkezetátalakítását. A fennmaradó külfejtéses bányák nem részesülnek állami támogatásban, és gazdaságilag életképesek; kimerülés miatt pedig hat kisebb külfejtéses bánya zár be az elkövetkezendő években. Egy külfejtéses bánya, a Mátrai Erőmű Rt. termel továbbra is szenet hosszú távon; e bánya pedig gazdaságilag életképes.
43. Magyarország a Vértesi Erőmű Rt. fennmaradó mélyművelésű bányáját választotta, mint amely a legközelebb áll a gazdasági életképességhez, hogy biztosítsa a széntartalékokhoz való hozzáférést.

3.3.1 A 2. cikknek való megfelelés

44. Amint az a 16. pontban is szerepel, Magyarország úgy nyilatkozott, hogy a márkushegyi bányában termelt szén kiváló minőségű és közepes minőségű B csoportba sorolt szén, amelyre így kiterjed a 2. cikk a) pontjában előírt meghatározás.

3.3.2 A 4. cikknek való megfelelés

45. Magyarország a Bizottsághoz címzett 2005. április 28-i levelében úgy nyilatkozott, hogy nem kíván a szénrendelet 4. cikke szerint támogatást nyújtani.

3.3.3 Az 5. cikknek való megfelelés

46. Magyarország a Bizottsághoz címzett 2005. április 28-i levelében úgy nyilatkozott, hogy nem kíván a szénrendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint induló beruházáshoz támogatást nyújtani.
47. Az 5. cikk (3) bekezdésével összhangban, „a folyó termelési veszteségek fedezésére szánt támogatás csak abban az esetben nyilvánítható a közös piaccal összeegyeztethetőnek, ha az teljesíti a 4. cikk b)-e) pontjában megállapított és a következő feltételeket:
- az érintett termelési egységek vagy az ugyanazon vállalkozáson belüli termelési egységek csoportjának működése a széntartalékokhoz való hozzáférés tervének a részét képezi,*
 - a támogatást azoknak a termelési egységeknek kell nyújtani, amelyek — különös tekintettel a termelési költségek szintjére és alakulására, és az a) pontban említett tervvel összhangban termelendő belföldi szénmennyiség határain belül — a legjobb gazdasági kilátásokkal rendelkeznek.*
48. A 4. cikk kimondja, hogy „a kifejezetten a termelési egységek folyó termelési veszteségeinek fedezésére szánt, vállalkozásoknak nyújtott támogatás csak abban az esetben tekinthető a közös piaccal összeegyeztethetőnek, ha az teljesíti az alábbi feltételeket:
- az érintett termelési egységek működése egy, a 2007. december 31-i határidőt meg nem haladó bezárási terv részét képezi,*
 - a tonnánkénti kőszénegyenérték szerint bejelentett támogatás egy szénév vonatkozásában nem haladja meg az előrelátható termelési költségek és az üzleti év előrelátható bevétele közötti különbséget,*
 - a tonnánkénti kőszénegyenérték szerinti támogatás mértéke nem okozhatja azt, hogy a közösségi szénért fizetett ár alacsonyabb legyen a harmadik országokból származó, azonos minőségű szén áránál,*
 - a támogatás nem vezethet a Közösségen belül a szénvásárlók és -felhasználók közötti verseny torzulásához,*
 - a támogatás nem vezethet a villamosenergia-piacon, a hő- és villamosenergia kapcsolt termelésének piacán, a koksztermelési piacon és az acélpiacon a verseny torzulásához.*
49. Magyarország az 5. cikk (3) bekezdése alapján jelentett be támogatást a Vértesi Erőmű Rt. mélyművelésű bányája tekintetében. A szerkezetátalakítási terv által érintett évek mindegyikére vonatkozóan bejelentett támogatás teljes összege a fenti 1. táblázatban szerepel.
50. A 4. cikk b) pontjával összefüggésben lévő 5. cikkben megállapított feltételeket illetően Magyarország bemutatott egy bányákra vonatkozó szerkezetátalakítási tervet, részletezve a termelési költségeket, a termelés tervezett mennyiségét, valamint a várható bevételt, lásd fent az 1. táblázatban. Az 1. táblázat bemutatja továbbá e számok alapján az előrelátható termelési költségek és az előrelátható bevétel közötti különbséget. A táblázatból egyértelműen kitűnik, hogy Magyarország kifejezetten az előrelátható

termelési költségek és az előrelátható bevétel közötti különbséget téríti meg szénipari vállalkozásainak. A 4. cikk b) pontjával összefüggésben lévő 5. cikkben foglalt feltételek így teljesülnek.

51. A 4. cikk c) pontjával összefüggésben lévő 5. cikkben foglalt feltételt illetően Magyarország helyesen mutat rá arra, hogy ez a rendelkezés nem releváns, mivel a bányában termelt és az Oroszlányi Erőműben használt minőségű szénrel általában nem kereskednek a világpiacon, mert minősége túlságosan gyenge.
52. Az Oroszlányi Erőmű nem potenciális szén-felvásárló a Közösségben, mivel kazánjait kimondottan a bányában termelt gyenge minőségű szénhez igazították. Így teljesül a 4. cikk d) pontjával összefüggésben lévő 5. cikk.
53. A 4. cikk e) pontjával összefüggésben lévő 5. cikket illetően a magyar kormány a Bizottsághoz címzett 2005. április 28-i levelében arra kötelezte magát, hogy a Vértesi Erőmű Rt mélyműveléses bányájának nyújtott pénzügyi támogatás soha nem teszi lehetővé, hogy az Oroszlányi Erőmű a villamos energiát a villamos energia piaci áránál alacsonyabban értékesítse. Ezt az elvet rögzíti a 1028/2002. (III. 26.) Korm. határozat, amely pénzügyi támogatási rendszert hoz létre a mélyműveléses bánya tekintetében. A Bizottság így arra a következtetésre jutott, hogy a 4. cikk e) pontjával összefüggésben lévő 5. cikk is teljesül.

3.3.3 A 6. cikknek való megfelelés

54. A rendelet 6. cikkével összhangban „a 4. cikkel és az 5. cikk (3) bekezdésével összhangban a szénipar részére nyújtott támogatás teljes összegének jelentős csökkenést eredményező, csökkenő tendenciát kell követnie. A 4. cikk alapján 2007. december 31. után tevékenység csökkentésére támogatás nem nyújtható. A 4. és az 5. cikkel összhangban a szénipar részére nyújtott támogatás teljes összege a 2003. évet követően egyetlen évben sem haladhatja meg a Bizottság által a 3632/93/ESZAK határozat 3. és 4. cikkével összhangban a 2001. évre engedélyezett támogatás összegét. Az előző albekezdéstől eltérve, az Unióhoz 2004. május 1-jén csatlakozó tagállamok esetében, a széniparnak a 4. és 5. cikknek megfelelően nyújtott támogatás teljes összege a 2004. évet követő egyetlen év vonatkozásában sem haladhatja meg a Bizottság által a 2004. évre, a 10. cikknek megfelelően engedélyezett támogatás összegét.”
55. Amint az az 1. táblázatból is látható, a Magyarország által a széniparnak nyújtott támogatás degresszív, a 2004. évi 12 milliárd HUF-ról (47 millió EUR) 2010-re 6,9 milliárdra (27,4 millió EUR) csökkenve.
56. A Bizottság úgy véli tehát, hogy a magyar szerkezetátalakítási terv megfelel a rendelet 6. cikkének.

3.3.4 A 7. cikknek való megfelelés

57. Magyarország a Bizottsághoz címzett 2005. április 28-i levelében úgy nyilatkozott, hogy nem kíván a szénrendelet 7. cikke szerint rendkívüli költségek fedezésére támogatást nyújtani.

3.3.5 A szerkezetátalakítási terv átfogó értékelése

58. A szerkezetátalakítási intézkedések az energiaellátás biztonságát szolgálják. A támogatás bejelentett összege szükséges, mivel a széntartalékokhoz való

hozzáférést biztosítja. Támogatás nélkül a termelést le kellene állítani Magyarországon utolsó mélyműveléses bányájában, mivel a Vértesi Erőmű Rt. bányája nem lenne gazdaságilag életképes.

59. A Bizottság úgy véli, hogy a termelési kapacitás becsült mértéke, 500000 tonna köszénegyenérték, Magyarországnak az ellátás biztonságára vonatkozó politikája és átfogó energiapolitikája fényében indokolható.
60. A Bizottság a bejelentés alapján úgy véli, hogy a magyar feketeköszén-iparral kapcsolatos tervezés a következő célkitűzéseken alapul: a kívánt pénzügyi támogatás degresszív jellege, a termelési költségek csökkentése, a fogyasztók megfelelő minőségű és kellő időben történő ellátásának biztosítása.
61. A Bizottság tehát azt a következtetést vonja le, hogy a magyar szerkezetátalakítási terv a 2004–2010-ig tartó időszak vonatkozásában részletes. Ezen kívül, a szerkezetátalakítási terv megfelelő áttekintést nyújt a szén által az energiapolitikában és a környezeti politikában a primer energiaellátással összefüggésben 2010-ig betöltött szerepről.
62. A fentiek fényében a Bizottság úgy látja, hogy a Magyarország által benyújtott terv megfelel a szénrendelet célkitűzéseinek és kritériumainak, különösen annak 9. cikke (4) és (6) bekezdésében megállapított kritériumoknak. A terv az éves állami támogatási határozatok alapját képezi, és hivatkozással szolgál azok számára. Amennyiben Magyarország az éves bejelentéseiben el kívánna térni a bejelentett támogatási összegektől, a Bizottság ezen eltérések engedélyezéséről az eset körülményeinek fényében határoz. Mindenesetre, a tervtől való bármely eltérést megfelelően indokolni kell. Ezen kívül, a szénnek az energiapolitikában és környezeti politikában betöltött változó szerepét figyelembe kell venni az éves állami támogatási határozatokban. Bármely módosítást be kell jelenteni engedélyezésre a Bizottságnak az EK-Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének megfelelően.

3.4 Általános rendelkezések

63. A támogatást fel kell venni Magyarország nemzeti, regionális vagy helyi költségvetéseibe, vagy a támogatásnak meg kell felelnie az azokkal a legnagyobb mértékben egyenértékű mechanizmusoknak.
64. A szénrendelet 9. cikke (9), (10), (11) és (12) bekezdése szerint a tagállamokra háruló kötelezettségekkel összefüggésben a Bizottság ellenőrzi, hogy az engedélyezett támogatást kizárólag a rendelet 1. cikkében előírt célokra használják-e. E feladat teljesítésének lehetővé tétele érdekében Magyarország az év végét követően legfeljebb hat hónappal, de a 2004. év tekintetében legkésőbb 2005. december 31-én bejelenti az előző évre ténylegesen kifizetett támogatás összegét, és nyilatkozik az eredetileg bejelentett összegek bármely változtatásáról. Az arról való meggyőződéshez szükséges bármely információt, hogy a szénrendelet 5. és 6. cikkében megállapított feltételek teljesültek, ezen éves nyilatkozattal együtt kell benyújtani.
65. Magyarországnak indokolnia kell a szerkezetátalakítási tervtől, valamint a Bizottságnak 2005. február 25-én bejelentett gazdasági, pénzügyi és környezeti előrejelzésektől való bármely eltérést. Különösen, amennyiben az derül ki, hogy a szénrendelet 5. és 6. cikkében megállapított feltételek nem

teljesíthetők, Magyarország kötelessége, hogy a Bizottságnak javaslatot tegyen arra nézve, hogy milyen korrekciós intézkedéseket kellene hozni.

4. Határozat

66. A Bizottság ennek megfelelően úgy határozott, hogy a szerkezetátalakítási tervet a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinti.
67. Ez a határozat nem érinti a magyar szénágazatnak 2004-től 2006-ig nyújtott pénzügyi támogatást, melyet jelenleg az NN 53/2005 “Állami támogatások a magyar szénágazat számára 2004-től 2006-ig” című elkülönített dossziében vizsgálnak.

A Bizottság felkéri Önöket, hogy abban az esetben, ha e levél harmadik személyek számára nem nyilvános, bizalmas információkat tartalmaz, e levél megérkezésétől számított tizenöt munkanapon belül értesítsék arról. Amennyiben az előírt határidőn belül e tekintetben a Bizottsághoz nem érkezik be indoklással ellátott kérvény, a Bizottság úgy tekinti, hogy Önök egyetértenek azzal, hogy a levél teljes szövege harmadik személyek előtt hiteles nyelven közzétételre kerüljön a következő weboldalon: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/. A kérvényt ajánlott levélben vagy faxon kell a következő címre elküldeni:

Európai Bizottság
Energiaügyi és Közlekedési Főigazgatóság
A. Igazgatóság
Rue de la Loi, 200
B-1049 BRUSSELS
Fax: 32-2-2964337

Kérem, Miniszter Úr, fogadja megkülönböztetett nagyrabecsülésem kifejezését,

a Bizottság részéről

Andris Piebalgs
a Bizottság tagja